

Lamowie Buchen

Lamowie Buchen [y] w Dolinie Pin, geograficznie usytuowanej w ramach Doliny Spiti, od setek lat. S Spityjczykami reprezentuj cymi sob najstarsz tradycj buddyzmu tybetaDskiego szkoB Nyingma, czyli tzw. „star sekt ”. Tej z kolei najblizej spo[ród tybetaDskich tradycji buddyjskich do staro[ytnej religii Yungdrung Bon, pierwotnej [cie]ki duchowej nie tylko TybetaDczyków, ale wszystkich zamieszkuj cych pradawne Królestwo Zhang Zhung (czyt. Zang Zung). Do dzi[ludzie Spiti mówi o swoistej ludowej religii, która nie odlegnuje si od swoich buddyjskich korzeni, ale jej charakter bliski jest praktykom, które odnalez mo[na w Pierwszych Czterech Zcie]kach Bonu. Tak jak bowiem w tych bonowskich Pojazdach (thegpa), praktyki wykonywane przez spityjskich lha-pa, czyli tych, którzy potrafi komunikowa si z istotami duchowymi, opieraj si na dualnym pogl dzie i sBu| m.in. wró|biarstwu, medycynie, astrologii oraz egzorcyzmom. RytuaBem szczególnym, który przetrwaB w Dolinie Pin jest rytuaB rozbicia gBazu wykonywany przez Buchen. Prowadz cy go Me-Me Buchen jest wBa[nie takim lha-pa. Staje si nim na drodze praktyki odbywanej w szczególcni najpierw na odosobnieniu, a potem piel gnowanej po[ród zwykBych czynno[ci ka]dego dnia. Buchen niczym szczególcni nie wyró]niaj si w wioskach Doliny Pin takich jak Sagnam lub Mud. Wiod zwykBe [ycie himalajskich górali-rolników, maj swoje rodziny, pracuj w gospodarstwie. Posiadaj jednak pewn szczególn moc otrzyman od swoich Mistrzów i od czasu do czasu u[lywan . RytuaB zazwyczaj wykonywany jest na czyj [pro]b . Mo[że to by pojedyncza osoba, ale równie[jedna lub kilka wsi. Celem wykonania rytuaBu jest ujarzmienie Demona powoduj cego problemy. Demon nie jest unicestwiany gdy[rytuaB dokonywany jest w tradycji buddyjskiej przepeBnionej duchem współBczucia. Jednym z bóstw patronuj cych rytuaBowi jest wszak sam bodhisatwa (tyb. Yungdrung Sempa) współBczucia Czenrezig, którego mantr OM MANI PADME HUNG zna ka]de tybetaDskie dziecko. Sami Buchen, zgodnie z tekstem praktyki oraz tradycj wi | sposób pozbycia si szkodliwego Demona z osob Thongtug Gyalpo (Thang stong rgyal po), Króla Pustyni, cudotwórcy b d cego zarazem budowniczym pierwszych mostów ponad rw cymi himalajskimi rzekami oraz twórc lha-mo, czyli tybetaDskiej opery. Ten wielki praktykuj cy, którego zaliczy mo[emy do tradycji szalonych joginów Tybetu, miaB w przeszBo[ci, za czasów samego Tsonkhapy rozprawi si z wielka epidemi [miertelnej choroby dr cz cej Lhas i okolice. ByBa to przypuszczalnie ospa, której TybetaDczycy obawiaj si po dzi[dzieD najbardziej. Buchen wykonuj swój rytuaB nie tylko na terenie Doliny Pin. Je[d] tak[że do Ladakhu, pojawiaj si w tych miejscach, w których o nich sByszano i w których istnieje wiara w skuteczno[ich pomocy. Jest ich okoBo 30, którzy znalezi w sobie tyle oddania by zosta Buchen. To ostatni [y] cy eksponenci tej tradycji. Oni s nosicielami wiedzy o niej i jej specyficznej duchowo[ci polegaj cej na B czeniu rzeczy prostych, wr cz trywialnych z duchow praktyk . Takie jest zreszt caBe [ycie Spityjczyków – ludzi niezwykle prostych i bezpo[rednich, ale tez przepeBnionych [yciow m dro[ci zaczerpni t wprost z bezkresnego nieba b d cego cudown przestrzeni pozwalaj c na manifestacj najwy[szych gór naszego [wiata. Warto by tradycja Lamów Buchen, tak wa[na dla zachowania unikalnej to[samo[ci Spityjczyków, nie ulegBa zapomnieniu.